

**Szerencsi Szakképzési Centrum
Tokaji Kereskedelmi és Idegenforgalmi Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és
Kollégiuma
3910 Tokaj, Bodrogkeresztúri u. 5.
OM:203055**

**Kollégium Pedagógiai Programja
2017/2018**

Bevezetés

A kollégium az iskola intézményegysége, annak, pedagógiai programjának figyelembevételével, készíti el pedagógiai programját.

A nevelési program összeállításánál alapul vett dokumentumok, szempontok:

- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 36/2009. (XII. 23.) OKM rendelet a Kollégiumi nevelés országos alapprogramjának kiadásáról szóló 46/2001. (XII. 22.) OM rendelet módosításáról
- 59/2013 EMMI rendelet a Kollégiumi nevelés országos alapprogramjának kiadásáról
  - az iskola elvárása
  - a kollégium hagyományai
  - szülői és tanulói elvárások
  - tapasztalatok elemzése

A kollégium társadalmi szerepe

A kollégium a közoktatási rendszer szakmailag önálló intézménye. Alapfunkciója megteremteni a megfelelő feltételeket azon gyerekek számára, akiknek lakóhelyén nincs lehetőség a tanuláshoz, szabad iskolaválasztáshoz való joguk érvényesítésére, illetve akiknek a szülő nem tudja biztosítani a tanuláshoz szükséges körülményeket.

A kollégium pedagógiai tevékenysége során kiegészíti a családi és iskolai nevelést, egyben szociális ellátást, biztonságot és érzelmi védeltséget nyújt. A kollégium a megfelelő pedagógiai környezet biztosításával elősegíti - a diákok önszerveződése során kialakuló "mikro társadalomban" - az önkormányzó képesség, a döntés és felelősség, a konfliktuskezelés demokratikus technikáinak elsajátítását, gyakorlását. Ezzel a kollégium sajátos segítséget ad a sikeres társadalmi beilleszkedéshez.

A kollégium fontos társadalmi funkciója, hogy a diákok számára - területi és szociális helyzetüktől függetlenül - biztosítja a tudáshoz jutás esélyét, így részt vesz a társadalmi mobilitás elősegítésében.

A kollégiumi nevelés

1. A kollégiumi nevelés célja:

A bentlakásos intézmény sajátos eszközeivel a diákok harmonikus és egészséges fejlődésének, tanulásának, a sikeres életpályára való felkészítésének segítése, személyiségének fejlesztése, kibontakoztatása.

A Szerencsi Szakképzési Centrum Kereskedelmi és Idegenforgalmi Szakközépiskolája, Szakiskolája és Kollégiuma saját tanulói számára biztosít kollégiumi nevelést. A kollégium tanulói 14 és 22 év közötti lányok és fiúk, akik az ország észak-keleti területéről jönnek iskolánkba, valamint Ukrajnából is vannak tanulóink. Az elmúlt évek felmérései és tapasztalataink alapján a kollégisták nagy százaléka hátrányos illetve halmozottan hátrányos helyzetű. Családi körülményeiket tekintve a nagyobb hányadot azok a tanulók jelentik, akik a hátrányos, leszakadó társadalmi rétegekből jönnek. Taníttatásuk a családnak nagy megterhelést jelent. A kollégium számukra az esélyt adja meg a szüleikénél magasabb egzisztencia megteremtésére. A kollégiumunkban egyre több SNI tanuló lakik. A szülők többségének célja az érettségi és egy szakképesítés megszerzetése gyermekével. A középiskolai tanulmányok elkezdése mellett a serdülő gyermek egy olyan közösségbe kerül, ahol megtanulhatja a legfontosabb együttélési szabályokat, saját életvitelének irányítását és egy, a további életét befolyásoló életminta modellt is kialakíthat. Ezért nevelési koncepciónk kialakításakor ezeket a körülményeket is tekintetbe kellett vennünk.

A kollégista diákok személyiségének, egyéni tulajdonságainak, családi körülményeinek megismerése, az elfogadó, bizalmi viszony kialakítása a kollégiumi jogviszony létrejöttétől kezdődően tervezetten történik.

A hatékony és eredményes kollégiumi pedagógiai munka egyik alapfeltétele, hogy a pedagógusok tartalmas és rendszeres együttműködés során segítsék a tanulók személyiségfejlődését.

Kollégiumunk szorosan együttműködik iskolával. Ugyanazokat az alapértékeket vallja magáénak, s a kollégium a maga különleges adottságaival erősíti és kiegészíti az iskolai nevelést. Sok foglalkozásunk, programunk közös. Helyileg is összefonódik a két intézmény, hiszen a kollégium és az iskola közös területen található.

2. A kollégiumi nevelés főbb alapelvei:

- a) az alapvető emberi és szabadságjogok, valamint a gyermekeket megillető jogok érvényesítése, demokratikus és humanista elvek alkalmazása;
- b) a nevelés folyamatát a diákok iránti felelősség, bizalom és szeretet hassa át;
- c) a pedagógiai tevékenységet intellektuális igényesség, kulturált stílus jellemezze;
- d) az alapvető erkölcsi normák betartása;
- e) az egyéni és életkori sajátosságok figyelembe vétele;
- f) a nevelőtevékenység építsen a diákok öntevékenységére, önszerveződő képességére;
- g) együttműködés a szülőkkel és az iskolával.

3. A kollégiumi nevelés feladata:

a) *Tanulási és gondolkodási kultúra fejlesztése*

Meghatározó jelentőségű a tanulási motívumok fejlesztése, melyek elősegítik, hogy a diákok számára a tanulás életprogramjuk elengedhetetlen részévé váljon, felkeltse bennük a megismerési, felfedezési vágyat. A nevelési folyamat olyan motivációkat fejlesszen, hogy az ismeretek elsajátítása ne csupán kötelességként, hanem igényként is fogalmazódjon meg bennük. Az eredményes ismeretszerzés érdekében fejleszteni kell a tanulási, megismerési és

gondolkodási képességeket. A kollégium biztosítson lehetőséget arra, hogy a tanulók elsajátíthassák a helyes tanulási módszereket. Törekszik a tanulási kudarcok okainak feltárására, azok kezelésére, a jó teljesítményhez szükséges pozitív önértékelés kialakítására. Segíti a mindennapi feladatokra történő felkészülést.

A csoportnevelőnek, valamint a tanulóval egyénileg foglalkozó nevelőtanárnak, ennek érdekében változatos módszereket kell alkalmaznia. Ezen kívül a tanév elején fel kell mérnünk a tanulási stílusokat és képességeket. A rászoruló diákoknak módszertani segítséget kell nyújtanunk szervezett foglalkozások keretében. Fontos a tanulók rendszeres monitoringolása.

A kollégium feladata, hogy biztosítsa a nyugodt és zavartalan tanulás feltételeit. A tanulók tanulási ideje védett és meghatározott: hétköznapokon 16³⁰-19⁰⁰-ig tart. Ezen kívül lehetőségük van a csoportok egyéni beosztásától függően az esti tanulás, illetve a személyes konzultáció, korrepetálás lehetőségével élni.

A diákok változó létszámú tanulócsoportokba tartoznak. A csoportvezető nevelőtanárok szervezik a diákok tanulmányi, korrepetálási és csoportszintű munkáját, sokrétű pedagógiai tevékenységgel. A tanulók emellett szabadon választhatnak a kollégium által felkínált szakkörök és szabadidős tevékenységek közül.

A kilencedik évfolyamos diákok sokféle általános iskolából, más és más képességszinttel, tudásanyaggal érkeznek a kollégiumba. A középiskolai tanulásra való átállás nehéz feladat a számukra. Ezek a diákok év elején magyarból és matematikából tudásszint-felmérésen vesznek részt. A nagy hátránnyal indulók a tanév első hónapjaiban felzárkóztató intenzív foglalkozáson hozhatják be lemaradásukat. A hátránykompenzációs munka az alapja a későbbi sikereknek.

Mindemellett tanulás-módszertani kérdéseket beszélnek meg a nevelőtanári órákon – ugyanakkor a helyes módszereknek a gyakorlatban való tudatosítása, a készségek alakítása szinte mindennapos nevelőtanári tanulásirányítási feladat. A beszoktatás időszakában az első félév végéig nevelői irányítással történik a tanulás. Ekkora már nyilvánvalóvá válik, hogy kik azok, akik eredményeik, motiváltságuk alapján képesek az önálló tanulásra, – ők megkaphatják az egyéni tanulás, a szabad szilencium jogát.

A szilencium idején nemcsak tanulószobán tanulhatnak a diákok, hanem a szobákban vagy számítógép mellett is (csoportnevelő engedélyével) Ugyanebben az időszakban számos korrepetálást vehetnek igénybe, ezeket a foglalkozásokat pedagógusaink tartják.

A tanár feladataként határozzuk meg a tudás, a tanulás megszerettetését, a tanuló egyéni motivációs bázisának megtalálását, felelősségvállalásának erősítését saját sorsának alakításában.

A tanulmányi munka eredményességét a tanulók többségénél a sikeres érettségi vizsga jelenti. A szakmunkástanulók a szakma megszerzése után zömmel itt maradnak az iskolában az érettségit adó képzésünkön. A kollégisták 10 százaléka jut el a felsőfokú képzés megszerzésének igényéig.

A kollégiumi tanulmányi átlag közepes.

b) Szociális értékrend és képességrendszer fejlesztése

Kollégiumunk – mint közösségi helyszín – a nevelési folyamat során hangsúlyt helyez a pozitív közösségi szokások és minták közvetítésére, a szociális készségek (empátia, tolerancia, kooperáció, konfliktuskezelés, kommunikációs és vitakultúra, szervezőkészség stb.) fejlesztésére. Segítjük a közösségi együttélés szabályainak elsajátítását, az egyén, a csoport, a társadalom kölcsönhatásainak megértését. Kollégiumunk kiemelt feladata a családi életre (a családtagi szerepekre, a párkapcsolatok kulturált kialakítására, a takarékos és ésszerű gazdálkodásra, stb.) nevelés. E feladatok megvalósításában megfelelő teret kap a diák-önkormányzati rendszer.

A beilleszkedést különösen nagy figyelemmel kísérik a nevelőtanárok. Az emberi együttélés szabályairól szó esik a nevelőtanári órákon a szobaközösségek konfliktusait pedig kiscsoportos beszélgetésekkel, valamint szituációs játékokkal igyekszünk feloldani.

A minden tanév elején tartott gólyatábor alkalmas arra, hogy a tanuló megismerje a kollégium sajátos légkörét, saját leendő társait és a felsőbb éveseket. Már itt megfogalmazódik a tanulók egy részében, hogy ő is olyan felsőbb éves diák szeretne lenni, aki hasonló otthonossággal vesz részt a közösség életében. A kezdetben kialakuló szobaközösségek többnyire erős kapcsolatot jelentenek a tanulók további kollégiumi éveire is. A csoportközösségek a heti nevelőtanári órákon, a közös kirándulásokon, kulturális, valamint sportprogramokon kovácsolódnak össze.

c) Az önismeret fejlesztése és a tudományos világkép alakítása

A kollégiumon belüli kapcsolat-, és tevékenységrendszer szervezésével, ismeretek nyújtásával kell elősegíteni, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti, tapasztalati alapjai. A természeti és társadalmi ismeretek bővítésével, művészeti élményekkel segítsük a világban való tájékozottság, személyes és szociális azonosságtudat fejlődését. A kollégium fontos feladata, hogy - kiegészítve az iskolai tanulmányokat - nemzetünk kultúrájának értékeit, nemzeti, történelmi és vallási hagyományainkat, jellegzetességeinket megismertesse a diákokkal. A világról alkotott képben kapjon kiemelt helyet az európai kultúrkör.

A kollégiumba jelentkező kilencedikes diákjainkat és szüleiket kérdőív kitöltésére kérjük. Ennek az a célja, hogy a leghamarabb sikerüljön a gyerekek, a családok addigi életéről, életkörülményeiről a legfontosabb ismereteket megszerezni. A nevelőtanár számára a gólyatábor kötetlen együttlétei alkalmat teremtenek a tanuló személyiségének megismerésére. A beilleszkedési időszakban a szobaközösség alakulásának figyelemmel kísérése, irányítása szintén lehetőséget ad a tanuló önismeretének fejlesztésére; a nevelőtanári órákon, való szerepléseken, a közösségért vállalt munkában, a játékos foglalkozásokon a tanulók más oldalukról is bemutatkoznak, megnyílnak. Az év eleji tanulmányi tervezés, amely kijelöli az elérendő célt, valamint annak havi, félévi értékelése jó alkalom arra, hogy a tanuló értékelje saját képességeit, erőfeszítéseinek eredményeit, és megfogalmazza további feladatait.

Fő célkitűzés, hogy minden tanuló találja meg a számára érdekes és fejlődését biztosító tevékenységet, amelyben sikeres lehet, és ez által önbizalma, önbecsülése fejlődhet.

Az önismeret nemcsak magának a személyiség fejlődésének, érésének elengedhetetlen feltétele, hanem a pályaválasztási érettség kibontakozásának is.

A nevelőtanári órák és a kiscsoportos beszélgetések egyik feladata az, hogy a tanulók el tudják mondani saját érzéseiket, gondolataikat a szűkebb és tágabb környezetükről, majd tudják ütköztetni azokat mások véleményével. Kiemelt szerepet kap a vitakultúra fejlesztése a média szakkörben, ahol a kollégiumi rádió jó alkalmat teremt erre.

A tanulók egyre gyarapodó internet hozzáférése is jó lehetőség a világra való kitekintésre. Segíteni kell és motiválni abban, hogy ne vesszenek el az internet használat csapdáiban. A színházlátogatások – különösen, ha együtt járnak az előadások megbeszélésével, értelmezésével, – az irodalmi művek elemzése, a tanulmányi kirándulások mind-mind világkép alakító tényezők.

A kollégium működése

- **Személyi feltételek, elvárások:**

A kollégiumban a nevelési feladatokat – a köznevelésről szóló törvényben meghatározott végzettséggel és szakképzettséggel rendelkező – nevelőtanár végzi, aki

- képes a nevelési folyamat megszervezésére, irányítására, ellenőrzésére, értékelésére; jártas a különböző pedagógiai eljárások alkalmazásában,
- gyermekközpontú,
- rendszeres önképzéssel, szervezett továbbképzéssel megújított, korszerű szakmai, lelki ismeretekkel rendelkezik,
- életmódjával, egyéniségével, megjelenésével, felkészültségével, műveltségével, követendő példaként szolgálhat a kollégisták előtt, – megfelelő empátiával rendelkezik, nevelői eljárásaiban, pedagógiai kommunikációjában a tanulók iránti tiszteletet, bizalmat és szeretetet helyezi előtérbe,
- személyes jelenlétével folyamatosan együttműködik a tanulók közösségeivel, a nevelésükben résztvevő személyekkel (szülők, osztályfőnökök, szaktanárok, nevelési tanácsadó szakemberei, történelmi egyházak képviselői).

MINDEN NEVELŐRE VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK:

1. A kollégiumban dolgozó tanár higgyen hivatásában, a pedagógiai értékekben, a gyermekek nevelhetőségében, jellemezze pedagógiai optimizmus.
2. Ismerje meg a tanulók személyiségét. Alakítson ki a tanulókkal nyílt, őszinte kapcsolatot. Érdeklődjön a tanulók gondolatairól, hallgassa meg problémáikat, bajait, segítsen ezek és a kialakuló konfliktusok megoldásában. Segítse beilleszkedésüket a kollégium életébe.
3. Tartson kapcsolatot a kollégistáink szüleivel. Ha szükséges, kérje a szülők segítségét a nevelési problémák megoldásában. Tájékoztassa a szülőket gyermekük tanulmányi előmeneteléről, értesítse őket, ha a tanuló fegyelmi büntetésben vagy jutalomban, dicséretben részesül.
4. Alakítson ki a kollégiumi és iskolai tanárokkal - beleértve a vezetőket is - együttműködő, folyamatos munkakapcsolatot. Tartson konzultációt a szaktanárokkal, az osztályfőnökökkel és a munkahely közvetlen vezetőivel.
5. Minden nevelőnk felelős az ifjúságvédelmi feladatok ellátásáért. A felmerülő gondokat tapintattal és toleranciával közelítse meg. Működjön együtt a gyermek- és ifjúságvédelmi felelőssel, szükség esetén a területi, illetve a gyermek lakóhelyén lévő önkormányzati gyermekvédelmi felelősökkel.
6. Ismerje a hatályos jogszabályokat, az iskola és a kollégium belső szabályzatait és azok szellemében járjon el.
7. Rendszeresen figyelje és olvassa a pedagógiai irodalmat, a kollégiummal kapcsolatos írásokra hívja fel a kollégák figyelmét.
8. A kollégium anyagi és nevelési helyzetének javulására vonatkozó pályázatokra hívja fel a figyelmet, működjön együtt a pályázati tevékenységben.
9. Tartsa fontosnak a modern, differenciált nevelési elvek megvalósítását:
  - A tanulókkal való foglalkozás tervezésének alapja a tanulók közötti különbségek feltárása.
  - Az értékelés folyamatos, a tanulás segítésének érdekében történik.
  - A tanulók fejlődését képességeik alapján értékeljük.

- A tanulás segítését változatos és motiváló módszerekkel végezzük, figyelembe véve az eltérő tanulási stílusokat.
- A tanulási idő beosztása a tanulói igényekhez alkalmazkodva rugalmas.
- A nevelőtanár segíti a tanuló készségeinek fejlődését, erősíti önbizalmát.
- A tanulók együttműködnek egymással és a tanárral a problémák megoldásában.
- A tanulók is részt vesznek a csoport tanulmányi munkájának értékelésében.

A CSOPORTNEVELŐK SPECIÁLIS FELADATAI:

A csoportnevelők speciális feladatai az életkori sajátosságok figyelembe vételével a következők:

- a csoportjába járó tanulók megismerése,
- a kollégiumi élet szabályainak megismertetése,
- helyes időbeosztás kialakítása,
- a kollégium adta lehetőségek felfedeztetése,
- a közösségben rejlő lehetőségek kiaknázása,
- hiányosságok felmérése, felzárkóztatás megszervezése,
- tanulási módszerek feltérképezése, diagnosztizálása, tudatosítása,
- az iskolai eredmények fokozott figyelemmel kísérése,
- következetes számonkérés,
- a szerény képességű diákok rendszeres segítése,
- érdeklődési irányok támogatása, az egyéni ambíciók kibontakoztatása,
- versenyeken való részvétel motiválása, felkészítés a versenyekre,
- egyéni érdeklődési körök támogatása,
- tehetséges tanulók motiválása nyelvvizsgára,
- pályaaorientáció,
- helyes énkép, önbecsülés erősítése,
- rugalmasabb napirend, szabadabb időbeosztás a szakmai vizsgára, érettségire felkészülés idején,
- távlati célok, reális életviteli tervek készítése,
- pszichés felkészítés a vizsgákra,
- a fiatal felnőtt tanulók életének nyomon követése, segítése.

A kollégiumban a nem pedagógus munkakörben foglalkoztatott alkalmazottak munkáját is a gyermekközpontúság, a nevelés eredményességének támogatása jellemzi. Jelenlétük, megnyilvánulásaik, tevékenységük és annak színvonala is nevelési tényező.

• Tárgyi, környezeti feltételek, elvárások a kollégiumban

A kollégium belső és külső környezete biztosítja a nevelési célok megvalósíthatóságát, szolgálja a kollégisták biztonságát, kényelmét, megfelel az otthonosság általános kritériumainak. Megteremti – a jogszabályi előírásoknak megfelelően – a nyugodt tanulás, az önálló ismeretszerzés, a kulturális, a sport és egyéb szabadidős tevékenységek, valamint a diákkörök, szakkörök működésének feltételeit. A kollégium gondoskodik a tanulók nyugodt pihenéséről, az egyéni visszavonulás lehetőségéről.

A kollégium 2 épületegyüttesben (I.-II.) működik az iskolával azonos területen. 22 szoba van, melyből 9 szoba a fiú tanulók, 13 szoba a leány tanulók elhelyezésére szolgál.

A kollégiumi férőhelyek száma: 128fő (II. és III. épületek)

Szobáink 4-6 ágyasak, 9 szoba közös fürdőszoba használattal, 13 szoba önálló fürdőszobával rendelkezik.

Az épületek eredeti funkciója az 1950-es években laktanya volt, így az átalakítások során bizonyos feltételek korlátozottak.

Az épületek a funkcióiknak megfelelnek. Tanulóknak lettek elhelyezve a zárható hűtőszekrények. A kollégiumban a fűtés és a folyamatos meleg vízellátás megoldott. A szobákban az ágyak mellett éjjeliszekrények és ruhásszekrények vannak elhelyezve. A szobákból, a kis alapterület miatt hiányzik az asztal és szék.(demográfiai változások és az iskolát választók körzetének megváltozása, a javuló távolsági közlekedés miatt bekövetkező létszámcsökkenés lehetővé teszi ágyszám csökkentését így a szobák komfortosabbá tételét.) A lányok szobái otthonosak, de a fiúkéra ez nem jellemző. A világítás megfelelő.

Lakószobán kívüli közös helyiségek:

Ebédlő, mely korábbi adottságaiból adódóan felszereltsége megfelelő, alkalmas rendezvények lebonyolítására, színpaddal rendelkezik. Az épületekben két tanulószoba van, melyekben a szilenciumot, csoportfoglalkozásokat, szabadidős tevékenységet tartjuk.

Két gyakorlótermet használunk még két csoport szilenciumi foglalkozására.

Mindkét épületben van egy-egy nevelőtanári szoba, ahol az éjszakás nevelőtanár tartózkodik, illetve a tanulók kikérdezése és monitoringolása is itt történik.

A szabadidős tevékenységek megtartására adott még egy klubhelyiség. Minden épület tanulószobájában található egy melegítősarok (mikrohullámú, kenyérpírtó, vízforraló, meleg szendvics sütő).

Szerencsés helyzetben vagyunk azért, mert az iskola tornaterme a rendelkezésünkre áll sportfoglalkozások megtartására, így délután és este is van alkalom a mozgásra, testedzésre. Jó idő esetén foci, futó és kézilabda pályán is sportolhatnak.

A kollégium jelenleg néhány számítógéppel rendelkezik, vezetékes internet hozzá férési lehetőség a tanulóknak megtalálható, vezeték nélküli internet az épületekben elérhető.

Tanulóink ébresztésére, informálására, zene hallgatására rádióműsorok készítésére kollégiumi stúdió szolgál. (pályázatból)

Fizikai környezetünk biztosítja a működés alapfeltételeit és azt, hogy gyermekeink jól érezzék magukat. Többet kell tennünk annak érdekében, hogy környezetüket sajátjuknak érezzék, saját és mások munkáját megbecsüljék, környezetük tisztántartása igénnyé váljék tanulóinkban.

Nyugodtan, eredményesen dolgozni csak tiszta és egészséges környezetben lehet.

• **A kollégiumi élet megszervezése**

Kollégium – belső életének szabályozása során – biztosítja a gyermekek optimális testi-lelki fejlődésének feltételeit, figyelembe véve a speciális tanulói, szülői és iskolai igényeket, valamint az intézményi szokásokat. A tanulók napi életének kereteit úgy szervezzük, hogy az egyes tevékenységek belső aránya – a jogszabályi keretek között – a tanulók egyéni és életkori sajátosságaihoz igazodjanak. A belső szabályozás kiemelt eszköze a pedagógiai ösztönző rendszer működtetése. A gyerekek kötelességeit és jogait szabályozza a kollégium házirendje. A tanulók életrendjének szervezéséhez a köznevelési törvényben előírtak, a **Kollégiumi nevelés országos alapprogramja** szolgált alapul. A nevelés értékrendszerében a munka szeretete, a kulturális és természeti értékek védelme, az emberiség, és az egyén saját élete, környezete iránti felelősség a legfontosabb.

A tanulók napirendjének meghatározásakor figyelembe vesszük a diákok egésznapos leterheltségét, az iskolai, a szülői, valamint a társadalmi elvárásokat. A legfontosabb életszükségletek kielégítésén túl megteremtjük a biztonságot, a nyugalmat, biztosítjuk a tanulás körülményeinek zavartalanságát, a személyiség szabadságát, a megfelelő pihenőidőt és a szabadidővel való rendelkezés jogát. A tanulási tevékenység irányítását a leghatékonyabb

módszerekkel segítjük. Az esélyegyenlőség és a felzárkózás lehetőségeinek garantálása kiemelt feladat.

A kollégiumi élet megszervezésében jelentős szerepet tölt be a kollégium diákönkormányzata. Választott tisztségviselői révén részt vesz a diákközösségek mindennapi életével kapcsolatos célok kijelölésében, a feladatok végrehajtásában, valamint az elért eredmények értékelésében is. A diákönkormányzat tagjai és vezetői megismerik – és a mindennapi gyakorlatban válnak képessé felelősen alkalmazni – a demokratikus érdekérvényesítés, problémamegoldás és konfliktuskezelés technikáit, módszereit. Kollégiumunk a maga sajátos eszközeivel kiépíti, folyamatosan ápolja és megújítja az önálló arculatához kapcsolódó hagyományait, erősítve a kollégiumi közösség együvé tartozását.

A KOLLÉGIUMI NEVELÉS TERÜLETEI

Teljes körű egészségfejlesztéshez kapcsolódó feladatok

Az egészség megőrzése és megtartása alapvető emberi jog. Az egészség testi-lelki harmónia, olyan jólléti állapot, melyben az erős, edzett, a betegségekkel szemben ellenálló testhez nyugodt, kiegyensúlyozott, a környezetével békességben együtt élő emberi lélek is társul. A kollégiumi nevelő munka során a tanuló egészséges fejlődését kell szem előtt tartani.

A kollégiumi egészségnevelés során megvalósítandó feladatok:

- Az egészséges életvitelhez szükséges képességek, a személyiség fejlesztése. (Napirend, prevenciók,)
- Önismeret erősítésének, önfogadás képességének és a megfelelő énkép kialakításának tudatosítása. (Csoport foglalkozás, lelki beszélgetés, iskolai pszichológus)
- Az életkorral járó biológiai-, mentálhigiénés-, életmódi tennivalók. (iskolaorvos, védőnő, csoportfoglalkozás, szűrővizsgálatok)
- Törekvés arra, hogy segítsük tanítványainkat egészségük megőrzésében. (személyes példamutatás, közös sportolás)
- Az egészségérték tudatosítása. (Véradás, személyes prevenciók)
- Konfliktusmegoldó képesség fejlesztése. (pszichológus, drámapedagógiai eszközök alkalmazása)
- A kollégium kulturális- és sportéletének hozzájárulása az egészséges életvitel, a helyes életmódminta kiválasztásához (labdarúgó- és kosárlabdaedzések, asztalitenisz, kondicionáló teremtúrák, táncórák stb.).
- Külön figyelmet kell szentelni a káros szenvedélyek (alkohol, dohányzás és kábítószer fogyasztás) kialakításának megelőzésére csoportfoglalkozások, kiscsoportos, ill. egyéni beszélgetések során. Minden pedagógus feladata, hogy szigorúan ellenőrizze, óvja és védje a diákokat e szerek alkalmazásától.
- A kollégium pedagógusai közösségei teret adjanak a társas támogatásnak, a lelki egészségfejlesztésnek és a tanácsadást biztosító programoknak (pszichológus, lelkész).
- Olyan nevelési-oktatási gyakorlat folytatása, amely figyelembe veszi a diákok méltóságát, lehetőséget teremt a siker eléréséhez.
- A testi és mentális képességek folyamatos megőrzéséhez és fejlesztéséhez szükséges megfelelő életritmus kialakítása. A diákok ösztönzése az egészséges és kulturált étkezésre, öltözködésre, tisztálkodásra, testápolásra, a rendszeret belső igénnyé válására, az ehhez kapcsolódó szokásrendszer megalapozására.
- A társkapcsolatok egészségi, etikai kérdései.
- Annak elérése, hogy tisztában legyenek fogyasztóvédelmi és bűnmegelőzési ismeretekkel. (kapcsolat a helyi rendőrőrsrel)

- Alakuljon ki a tanulóknál a beteg, sérült, idős és fogyatékkal élő embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartás. (Rendszeres kapcsolat a helyi Időskorúak Otthonával)
- Készüljenek fel a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére. (balesetvédelmi oktatás, tűzvédelmi oktatás)

Cél:

- az egészséges életmód iránti igény, és az ehhez kapcsolódó szokásrendszer kialakítása,
- a testi képességek fejlesztése és folyamatos karbantartása,
- a szenvedélybetegségek elkerülésének elősegítése és önpusztító hatásainak a tudatosítása,
- a szabadidős tevékenységek kultúrájának fejlesztése,
- életmód mintaként szolgáló belső kollégiumi élet megteremtése.

Fejlesztési területek:

- személyes motívumok fejlesztése
- személyes képességek fejlesztése
- önismeret, stressz oldás, stressz kezelés
- kulturális programok szervezése, hagyományápolás
- a mindennapi sportolás lehetőségeinek a biztosítása, sportprogramok szervezése

Segítő kapcsolatok az egészségfejlesztésben

- Szülők (család)
- Kollégiumi szülői munkaközösség
- Iskolaorvosok és védőnők
- Iskolai pszichológus
- Gyermekjóléti szolgálat, nevelési tanácsadó, családsegítő
- Rendvédelmi szervek
- Önkormányzat Hivatala

Az egészséges és kulturált életmódra nevelés

A testi és mentális képességek folyamatos megőrzéséhez és fejlesztéséhez szükséges a megfelelő életritmus kialakítása, az egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, tisztálkodás, testápolás, a rendszeret belső igénnyé válása, az ehhez kapcsolódó szokásrendszer megalapozása. A tanulók olyan ismereteket, gyakorlati képességeket sajátítanak el, szokásokat tanulnak meg, amelyek segítik őket a testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében. Kollégiumunk minden részletében otthonos, kulturált, esztétikus közegként működik, ahol a tanulók jól érzik magukat, és ami egyben fejleszti ízlésüket, igényességüket.

A környezeti higiénia nagy gondot fordít a nevelőtestület. Rendszeresen megköveteljük a diákoktól, hogy tartsák rendben, takarítsák szobájukat. Munkájukat naponta értékeljük. Minden évben szobadekorációs verseny serkenti a tanulókat az egészséges, tiszta környezet igényére. A tanulók öltözködése, ápoltsága jónak mondható.

A kollégium környezettudatos magatartásra neveli a tanulókat, hogy érzékenyé váljanak környezetük állapota iránt, életvitelükbe beépüljön a környezetkímélő magatartás, egyéni és közösségi szinten egyaránt. Kollégiumunk kulturális- és sportélete hozzájárul az

egészséges életvitel, a helyes életmódminta kiválasztásához. Diákjainknak biztosítjuk a szabadidős sportolási lehetőségekhez szükséges időt, és eszköztárat.

A tömegsport szerepe kiemelkedő jelentőséget kap az esti szabadidős programok között. Tanulóink bármilyen sporttevékenységet is végezzenek, sokat tesznek egészségükért. Meggyőződéssel valljuk, hogy a sport a fiatalok gondolkodásmódját jó irányba formálja, eltereli figyelmüket a káros szenvedélyekről.

A sportolás, a testedzés többnyire a fiúk napi tevékenysége. Különösen a labdarúgás népszerű.

A szervezett programok között nagy népszerűségnek örvend a túrázás.

A nevelőtanári órákon rendszeresen téma az egészséges életmód. A káros szenvedélyek megelőzését szolgálják azok a rendezvények, előadássorozatok, melyek lehetőséget adnak a diákok számára, hogy szakemberek segítségével nyíltan beszéljenek az őket foglalkoztató kérdésekről.

A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását, az önálló életkezdést elősegítő tevékenység elvei

1. A tanulók fejlődését elősegítő tevékenységek elvei

- Olyan változatos szervezeti, módszertani megoldások és tevékenységi formák biztosítása, melyek a tanulók közti műveltségbeli, képességbeli, neveltségi különbségeket kiegyenlítik.
- Új ismeretek iránti igényre való nevelés.
- Felelősségtudat, kötelességérzet kialakítása, fejlesztése.
- Erkölcsi értékek elsajátításának elősegítése. Illemtudó viselkedés, az egymással és a felnőttekkel való megfelelő kapcsolatteremtés fejlesztése személyre szabott fejlesztési terv alapján.
- Testi, lelki, mentális egészségvédelem.
- Egészséges bioritmus kialakítása.
- Testedzés, sportolási lehetőség biztosítása.

2. Tehetséggondozást elősegítő tevékenységek elvei

- A tanulók egyéni képességeinek felismerése és kibontakoztatásuk segítése.
- A tehetséges tanulók segítése képességeik továbbfejlesztésében, tudásuk bővítésében.
Színterei:
  - háziversenyek, egyéni és csoportos vetélkedők,
  - önképzőkörök kialakítása (rajz, ének, tánc),
  - tanulmányi versenyekre való felkészítés,
  - edzési lehetőség biztosítása.

3. Felzárkóztatást elősegítő tevékenységek elvei

- A tanulásban elmaradást mutató tanulók támogatása.
Folyamata:
  1. A lemaradás okának feltárása.
  2. A tudás iránti igény felkeltése.
  3. Egyénre szabott segítségnyújtás.
  4. Rendszeres és folyamatos készülés begyakoroltatása.
  5. Önálló tanulás, önművelés kialakítása.Színterei:
  - szilencium naponta,
  - monitoring szilencium hetente legalább egy alkalommal,
  - szaktanári segítségnyújtás, korrepetálás.

4. Pályaválasztást, önálló életkezdést elősegítő tevékenységek elvei

- A tanuló továbbtanulási elképzeléseinek feltárása.
- Reális önismeret, énkép kialakítása (9 – 10 évfolyamon).
- Információ biztosítása a tanuló és a szülő felé a pályaválasztási lehetőségeket illetően.
- A kollégium az iskolával együttműködve lehetővé teszi az egyes szakmák megismerését, így segíti a pályaválasztást és az arra való felkészülést.
- A családi és társadalmi élet főbb tennivalóinak megismertetése.
- A változó világ körülményeihez való konstruktív alkalmazkodás megalapozása a mindennapi kollégiumi élet során.

Felzárkóztatás, a tehetségek kiválasztása és gondozása, a pályaorientáció segítése

Kollégiumunk olyan változatos szervezeti és módszerbeli megoldásokat alkalmaz, amelyek segítségével az egyes tanulók közötti műveltségi, képességbeli, felkészültségi, neveltségi különbségeket képesek vagyunk kezelni.

Kollégiumunk feladata a tanulók képességeinek felismerése, és kibontakoztatásuk segítése. Támogatjuk a tanulásban elmaradt tanulókat, biztosítjuk annak esélyét, hogy az iskolában eredményesen végezzék tanulmányaikat. Segítjük a tehetséges tanulókat képességeik továbbfejlesztésében, tudásuk bővítésében.

Kollégiumunk – az iskolával együttműködve – valamennyi tanulója számára lehetővé teszi az egyes szakmák, hivatások megismerését, segíti a pályaválasztást, illetve a választott életpályára való felkészülést.

A kollégiumi közösségi élet fejlesztésének módszerei, eszközei, művelődési és sportolási tevékenység szervezésének elvei

A kollégiumi közösségi élet szervezési elvei

Tanulóink életkorából adódóan a kortárs csoportnak meghatározó szerepe van a személyiségfejlődésükre. Az együttes tevékenység pedagógiai hatékonysága rendkívül jelentős. A nevelőknek indirekt módszerek alkalmazásával kell megteremteni a feltételeket a társak közötti pozitív interakciók megvalósulására. A szoba- csoport- és kollégiumi közösségi szintek kialakulása csak az arra adekvát tevékenységformák összehangolt tervezésével válhat eredményessé. A kollégisták személyiség fejlesztésére irányuló nevelőmunkánkban egyrészt, a nevelők és a tanulók közvetlen személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulók közösségben illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása kollégiumunk nevelőmunkájának alapvető feladata.

Módszertani feladatok

Vezetői szinten:

- a neveléstudományi, pszichológiai, szociológiai eredmények adaptálása a pedagógiai gyakorlatban.
- kapcsolat a külső társadalmi környezet szervezeteivel, vezetőivel (szülők, iskola, szponzorok)
- diagnosztikus, összegző és minősítő értékelésének alkalmazása
- a demokratikus intézményi fórum-rendszerek működtetése
- információ és vezetéselméleti ismeretek és eredmények beillesztése a vezetési folyamatba.
- az intézmény image-nek megteremtése, a menedzselési koncepció megvalósítása

Nevelőtestületi szinten:

- részvétel a pedagógiai munkában, a tervezési szakaszban
- a megoldó magatartás felvállalása a végrehajtás fázisában
- az interperszonális kapcsolat mélyítése a tanulókkal
- az intézményi azonosságtudat mélyítése
- a nevelési folyamat eredményvizsgáló módszereinek kidolgozása, a teljesítményorientált nevelési folyamat vezérlése
- az értékelési technikák funkcionális alkalmazása
- színes választékos tevékenység szerkezet, programkínálat kezdeményezése
- a mentálhigiéne a rekreációs és a szocializációs folyamat segítése

Diákközösségi szinten:

- a demokratizmus tanulása, részvétel a döntési folyamatban
- új típusú önkormányzati tevékenység kialakítása
- a közösségi fórumok és jogosítványok működtetése
- a feladatok végrehajtásában aktivitás, állandó motiváció

Testi és lelki egészség:

A személyiség fejlesztése, a fizikai állóképesség növelése. A sport egészségmegőrző szerepének felismertetése. Egészséges életmódra való nevelés. A teljesítmények elismerése-

egészséges versenyszellem kialakítása kollégistáinknál. A prevenció (megelőzés) káros szenvedélyek terén.

A testi egészség:

A tanulók érdeklődésének, tehetségének felmérése. A délutáni és esti sportfoglalkozások népszerűsítése, rendszerességre nevelés. A sportmunka szakmai és szervezési tapasztalatainak átadása, új módszerek alkalmazása. Értékelési és jutalmazási rendszer kidolgozása. A higiénia követelményeinek betartása. A testi egészség állandó figyelemmel kísérése.

A lelki egészség:

A kollégisták szűkebb és tágabb környezetének feltérképezése. A megváltozott körülményekhez való alkalmazkodás segítése. Lehetőség biztosítása az egyéniség kibontakozására. Bevésés és koncentráció erősítése, az érdeklődés felkeltése. Egyéni harmónia, kiegyensúlyozottság biztosítása, jövőkép kialakítása, stabil életcélok meghatározása.

A program megvalósításának módszerei, feltételei:

- egyéni és csapatversenyek szervezése a kollégiumban vagy együtt más intézményekkel
- előadások, filmvetítés, élménybeszámolók
- az osztályfőnöki és a kollégiumi nevelőtanári munka összhangjának megteremtése
- kapcsolat a testnevelő tanárokkal
- a baráti és egyéb emberi kapcsolatok figyelemmel kísérése
- együttműködés az iskola ifjúságvédelmi felelősével
- a sportpályák, a tornaterem és a kondicionálóterem használati idejének bővítése

Egészség, életvitel, személyiségfejlesztés; egészséges és kulturált életmódra nevelés

Fontos a megfelelő életritmus, az egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, tisztálkodás, testápolás, a rendszeret belső igénnyé válása, az ehhez kapcsolódó szokásrendszer kialakítása. A tanulók rendelkezzenek olyan ismeretekkel, gyakorlati képességekkel, melyek segítik őket testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében. Feladatunk biztosítani, hogy a kollégium legyen minden részletében kulturált, esztétikus közeg, ahol a tanulók jól érzik magukat. Ez egyben fejleszti ízlésüket, igényességüket, műveltségüket. A kollégium kulturális és sportélete is járuljon hozzá, hogy a gyermekek és fiatalok helyes életmódmintát válasszanak maguknak.

A fentiek érdekében kollégiumunk a következő lépéseket tette, illetve teszi a jövőben:

- Megfelelő napirend kialakításával és betartásával neveljük diákjainkat a napi életritmus kialakítására. A rendszerességre nevelést kiemelten fontosnak tartjuk.
- Megköveteljük a hálósobák rendjét és tisztaságát, folyamatosan ellenőrizve, segítve és ösztönözve diákjainkat a megfelelő szint elérésére, a legszűkebb környezetükért való felelősségük kialakítása érdekében.
- Tisztasági versenyt hirdetünk a szobák között, melynek jutalmazása az egész szobát érinti.
- A kollégium környékének tisztántartása kiemelt feladatuk a tanulóknak.
- Felhívjuk figyelmüket a napi tisztálkodás, a személyes higiéné és ruházatuk tisztántartásának fontosságára.

A csoportnevelőknek figyelniük kell arra, hogy a diákok megfelelően, rendszeresen táplálkoznak-e, és fel kell hívniuk a tanulók figyelmét ennek fontosságára. Diákjainknak lehetőségük van főzésre, kiskonyha és hűtőszekrény használatára.

A helyes táplálkozás fontosságáról esetenként előadásokat tartanak a diákoknak.

- A tanítási órák után legalább egy óra szabadidőt biztosítunk diákjaink számára, melynek során egyéni igényeik szerint mozoghatnak, pihenhetnek, felfrissülhetnek a szilencium kezdete előtt, majd ugyanígy a szilencium végeztével.

- Diákjaink pihenéshez való jogát a napirend szerinti pihenőidő, takarodó szigorú betartásával biztosítjuk.

- Hetente működik foci, kosárlabda, asztalitenisz és kondicionáló, erősítő edzések.

- Szabadon választhatóan kötelező diákjaink számára valamilyen sportkörön, szakkörön való részvétel. Ha egyéb sportolási igény felmerül, a létszámtól függően további sportfoglalkozásokat szervezünk. Városi szintű sportkörben, esetleg otthoni sportegyesületekben igény szerint lehetővé tesszük az aktív sportolást.

A személyiség fejlesztése

A személyiségfejlesztés sarkalatos pontja az önismeret fejlesztése. Nagyobb teret kell adnunk annak, hogy a tanulók értékelni tudják önmagukat, viselkedésüket, teljesítményüket, társaikat. Hangsúlyozzuk: törekedniük kell mind a testi, mind a lelki egészségük fenntartására. Meg kell ismertetnünk tanulóinkkal saját testüket, szervezetüket, pszichikumukat, a testi és lelki betegségeket, megelőzésüket, az egészség megőrzését, az egészséges életmódot. Ehhez a csoportfoglalkozásokon túl szakemberek segítségét is igénybe vesszük. Ugyanakkor a személyiségfejlesztés minden nevelő feladata.

Művészeti és információs kultúra fejlesztése, korszerű világkép kialakítása

A kollégiumi nevelés fontos feladata a világban való tájékozódás segítése a természeti és társadalmi ismeretek bővítésével, az információs kultúra fejlesztésével, művészeti élmények befogadására való lehetőségek nyújtásával. Ennek érdekében naponta számítógépet használhatnak internet-hozzáféréssel. Hetente egyházi foglalkozáson vesznek részt. Időnként színház és mozi látogatásokat szervezünk. Havonta egy alkalommal mozifilmeket nézhetnek kollégistáink. Részt veszünk a helyi hangversenyeken és kulturális programokon. Rendszeresen az ünnepkörökhöz kapcsolódó hagyományőrző programjaink.

Hagyományörzés és -ápolás, a kollégium egyéni arculatának megőrzése

A kollégiumi együttélésben a tanulók megtapasztalják a természeti, történelmi és kulturális örökségek megbecsülését, a szülőföld, a város szeretetét. A kollégiumi hagyományörző rendezvények elősegítik az identitástudatot, az egy azon közösséghez való tartozás érzetének elmélyítését. Cél továbbá az intézmény meglévő egyéni arculatának és hírnevének megőrzése, növelése, amely a hagyományápoláson keresztül a tanulói közösségek bármely tagjának feladata és kötelessége is egyben. Hagyományörző rendezvényeinken a tanulók és a nevelőtestület minden tagja részt vesz.

Hagyományos, kollégiumi szintű, ünnepi és szabadidős rendezvényeink:

- új diákok felkészítő tábora (gólyatábor)
- új diákok felavatásának (pecúravató) kollégiumi vonatkozása
- Mikulás műsor és Mikulás-csomag átadás estje
- Karácsonyi műsor és ünnepi vacsora
- Farsangi jelmezes mulatság
- teaház (alkalmi, de minimum havi rendszerességgel)
- házbajnokságok (foci, asztalitenisz, sakk, erőemelés) a Rendezvények-napja keretében

- Végzősök búcsúztatása a kollégiumtól
- Kakastaréj-party (évnnyitó-évváró szabadtéri szalonasütés és zenés délutáni piknik)
- kollégiumi vetélkedők ismeretterjesztő, illetve évfordulós témákból, aktuális apropókból
- Gyalogtúrák és kerékpártúrák szervezése a Kopasz-hegyre és a környező településekre.
- Kollégiumi juniális, tanév-végi rendezvénysorozat, vidám, játékos, szórakoztató rendezvényekkel.

A rendezvények előkészületeiből és az utómunkákból a tanulók a csoportnevelők irányításával kiveszik a részüket, a műsorok összeállításában, a szerepek eljátszásában, versmondásban, táncbetétekben szintén a kollégium lakói működnek közre.

A kollégium működésével kapcsolatos hagyományos tevékenységek:

- Kollégiumi gyűlés (aktuális jelleggel, évente többször)
- Évnnyitó tájékoztató értekezlet a szülőknek (beköltözéskor)
- Havi tanulmányi értékelési rendszer
- Történelmi egyházak megjelenésének lehetősége, foglalkozásainak integrálása
- Diák önkormányzati rendszer működtetése
- Szakköri, diákköri foglalkozások (irodalmi foglalkozások, tánc)
- Kollégiumi rádióban aktuális évfordulókról, jeles eseményekről pár perces összeállítás, megemlékezés

Intézményi szintű műsoros ünnepséget tartunk nemzeti ünnepeink előtt, megemlékezünk a nemzeti történelmi eseményeink jeles alakjairól és áldozatairól, melyben a kollégium közösségének tagjai részt vesznek, rendszerint a műsorokban is szerepet vállalva.

- március 15. – a 1848-49 forradalom és szabadságharc napja
- október 23. – az 1956-os forradalom emléknapja
- aradi vértanúk emléknapja (október 6.)
- Karácsony (hagyományszerűen a kollégium bonyolítja intézményi szinten is, és a kollégium közössége készül karácsonyi műsorral)

A kollégium továbbfejlesztésének terve

- A kollégium biztosítja az esélyegyenlőséget a leszakadó rétegek számára, igyekszik integrálni a sajátos nevelési igényű gyerekeket, fiatalokat, valamint törekszik a diákok pozitív énképének kialakítására és megszilárdítására.
- Célunk az elmúlt időszak pozitív folyamatainak továbbvitele és stabilizációja. A nevelőtanár legfontosabb feladata, hogy biztonságot, segítséget adjon diákjainak a tanuláshoz. Képességeik, műveltségük, jellemük alakulását úgy segítse, hogy átérezzék az önfejlesztés, valamint a közösségbe tartozás fontosságát. Diákjaink a későbbiekben csakis így biztosíthatják egyéni érdekeik érvényesülését.
- Olyan kollégiumot szeretnénk, ahol a ránk bízott gyerekek, fiatalok kulturált környezetben élnek, ahonnan olyan életmódmintát és emberközpontú szemléletet visznek magukkal, melynek segítségével alapvetően jobb, élhetőbb világot teremthetnek maguknak és környezetüknek.

- A jövőben szeretnénk a kollégium értékes hagyományait folytatni, illetve tartalmilag megújítani. Építünk a korábban nálunk tanult szülők gyermekeinek jelentkezésére, valamint az itt tanuló testvérpárok között a hagyományok átadására, folytatására. Ezzel a generációk összekapcsolódását is támogatjuk.
- A diákokat a DÖK-ön keresztül jobban bevonjuk a programok előkészítésébe.
- Nagyobb hangsúlyt fektettünk az azonos képzésben résztvevő tanulók együtt tanulására, önkéntes szerveződésű tanulópárok kialakítására.

Kapcsolattartás és együttműködés formái az iskolával és a szülőkkel

A kollégium nevelési feladatainak eredményes megoldása érdekében, rendszeres kapcsolatot tart a szülőkkel, egyéb törvényes képviselőkkel, ifjúsági- és gyermekvédelmi felelőssel, indokolt esetben a települések önkormányzatának jegyzőjével.

A tanulásban való segítség egyik alapvető feltétele a tanuló osztályfőnökével, a szaktanárokkal, oktatókkal való együttműködés.

Az együttműködés területei és formái:

- ❖ a tanulók érdemjegyeinek havonkénti ellenőrzése.
- ❖ a tanulmányi és fegyelemi problémák rendszeres megbeszélése.
- ❖ szülők bevonása kollégiumi rendezvények lebonyolításában
- ❖ generációs kötődések az iskolához

A szülőkkel való jó partnerkapcsolat kialakításának fontos szerepe van a kollégiumi nevelés eredményességében.

A kapcsolattartás formái:

- ❖ személyes kapcsolat
- ❖ telefonos kapcsolat
- ❖ szülői értekezlet
- ❖ esetenként családlátogatás

A nevelőtanárok feladata a gyermek-és ifjúságvédelmi tevékenysége terén olyan légkör kialakítása, amely eleve kizárja, hogy bármelyik gyerek bármilyen oknál fogva hátrányos, kizáró helyzetbe kerüljön.

Külső kapcsolataink:

- ❖ Családsegítő és gyermekjóléti szolgálat
- ❖ Nevelési Tanácsadó és Pedagógiai Szakszolgálat
- ❖ Helyi művelődési és társadalmi szervek
- ❖ Helyi történelmi egyházak

Egészséges életmód, testi-lelki egészség. Környezettudatos magatartás kialakulásának segítése

1. Egészséges életmód:

Kiemelten figyelmet kapnak az alábbi területek:

- a dohányzás visszaszorítása,
- alkohol és drog prevenció,
- egészséges táplálkozási szokások elterjesztése,
- élelmiszerbiztonság fejlesztése,
- aktív napi testmozgás kialakítása,
- a közegészség és járványügyi biztonság fokozása,
- az egészséges fizikai környezet kialakítása

Célunk, hogy a kollégisták testben, lélekben egészséges fiatalok legyenek. Ezért pedagógiai programunkban fontos szerepet kap a rendszeres testedzés iránti igény felkeltése, a mozgásigény fenntartása.

Biztosítjuk a rendszeres testedzést, sportolási lehetőséget a kollégiumban. Fontos feladat, hogy minél több kollégistát vonjunk be a sportba, a sportos játékokba, a kirándulásokba, természetjárásba. A diákok igénybe vehetik az iskolai tornatermet, és a kondicionáló termét a testépítéshez, az iskola udvarát szabadtéri labdajátékokhoz. Az iskola testnevelés szaktanáraitól is kérünk segítséget a sportmunkához. A sport segíthet olyan tulajdonságok megismerésében, fejlesztésében, mint az egészséges versenyszellem, akarat, alkalmazkodó készség, a teljesítmény elismerés, önbizalom. Hozzájárul a tanulók képességeinek megismeréséhez, az iskolai szorongások, félelmek feloldásához, a lelki egészség megóvásához. A sportolás, az egészséges életmódra nevelés segít a személyiség fejlesztésében is. Megkönnyíti a helyes táplálkozásra való szoktatást, beilleszkedést a közösségbe, a szolidaritás, barátság érzéseinek kialakulását, a konfliktus- és válság,- kezelést egyaránt, illetve erősítheti így pozitív jövőkép kialakítását a gyerekeknél.

A fentiekhez szorosan kapcsolódik a higiénés szokások kialakítása, rögzítése, a mentális egészség védelme, a tisztasággal, a tisztálkodással, takarítással kapcsolatos szabályok ismerete és betartása. Az egészséges életmódra nevelésben nagy hangsúlyt fektetünk az új veszélyek (gyógyszer, alkohol, kábítószer, AIDS) elhárítására, megelőzésére. Ez beépül a csoportfoglalkozások anyagába, illetve pszichológus, iskolaorvos, védőnő segítségét igénybe vesszük.

2. Testi és lelki egészség

Az iskolára nagy feladat és felelősség hárul a felnövekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében, minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Személyi és tárgyi környezetével segítse azoknak a *pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak* a kialakulását, amelyek a gyerekek, a fiatalok egészséges életvitellel kapcsolatos szemléletét és magatartását fejlesztik.

Az egészséges életmódra nevelés nemcsak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értéként való tisztelésére is nevel.

- A pedagógusok készítsék fel a gyerekeket, fiatalokat arra, hogy önálló, életükben életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket tudjanak hozni, egészséges életvitelt alakítsanak ki, és a konfliktusokat képesek legyenek megoldani.

- Fejlesszék a beteg, sérült és fogyatékos emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartást.
- Ismertessék meg a környezet – elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, veszélyes anyagok –, egészséget, testi épséget veszélyeztető leggyakoribb tényezőit.
- Készítsenek fel a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére.
- Nyújtsanak támogatást a serdülőknek – a káros függőségekhez vezető szokások (pl. dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, helytelen táplálkozás) kialakulásának megelőzésében.
- Az iskola megkerülhetetlen feladata, hogy foglalkozzon a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítéssel. Az egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó szokások a tanulók cselekvő, tevékeny részvételével alakíthatók ki. Fontos, hogy az *iskolai környezet* is biztosítsa az egészséges testi, lelki, szociális fejlődést. Ebben a pedagógusok életvitelének is jelentős szerepe van.

3. Környezettudatos magatartás kialakulásának segítése

A környezettudatosságra nevelés átfogó célja, hogy segítse a tanulók magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezetmegővására, elősegítve ezzel az élő természet fennmaradását és a *társadalmak fenntartható fejlődését*.

A fenntartható fejlődés feltételezi az egész életen át tartó tanulást, amelynek segítségével tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelődnek, akik kreatívan gondolkodnak, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság területén, és felelősséget vállalnak egyéni vagy közös tetteikért.

Mindez úgy valósítható meg, ha különös figyelmet fordítunk a tanulók természettudományi gondolkodásmódjának fejlesztésére. Ha a tanulók érzékennyé válnak környezetük állapota iránt, akkor képesek lesznek a környezet sajátosságainak, minőségi változásainak megismerésére és elemi szintű értékelésére, a környezeti természeti és ember alkotta értékeinek felismerésére és megőrzésére, a környezettel kapcsolatos állampolgári köteleességeik vállalására és jogaik gyakorlására.

A környezet ismeretén és a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartásnak a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelvnek kell lennie egyéni és közösségi szinten egyaránt.

- A környezeti nevelés során a tanulók ismerjék meg azokat a jelenlegi folyamatokat, amelyek következményeként bolygónkon környezeti válságjelenségek mutatkoznak.
- Konkrét hazai példákon ismerjék fel a társadalmi-gazdasági modernizáció egyénre gyakorolt pozitív és negatív hatásait a környezeti következmények tükrében.
- Értsék a fogyasztás és a környezeti erőforrások kapcsolatát, a fenntartható fogyasztás elvét.
- Kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.
- Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzése váljék meghatározóvá.
- Szerezzenek személyes tapasztalatokat a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.

A kollégiumi tevékenység szerkezete

A kollégiumi nevelés során a tanulói tevékenységeket **csoportos és egyéni foglalkozások** keretében szervezzük meg attól függően, hogy mi a foglalkozás célja, jellege.

A kollégiumi foglalkozások időtartama 45 perc.

1. A kollégium által **kötelezően biztosítandó foglalkozások:**

a) Tanulást segítő foglalkozások

- a napi felkészülést szolgáló tevékenység közvetlen tanári irányítással, meghatározott időkeretben, nyugodt felkészítést biztosító környezetben (szilencium 16³⁰-19⁰⁰-ig).
- segítségnyújtás közvetlen tanári irányítással, illetve az adott tantárgyból képzetesebb diáktárs bevonásával csoportos, illetve egyéni foglalkozás keretében;
- monitoringozással a rendszeres tanórára való felkészítést segítjük.
- napi számonkérés (füzetben való rögzítése)
- a valamilyen okból lemaradt tanulók fejlesztése (felzárkóztatás) tanári tervezéssel, szervezett keretben folyik, a kiemelkedő képességű tanulók gyorsabb haladásának biztosítása (tehetséggondozás) céljából a kollégium az iskolával együttműködve külön programot alakít ki;
- az iskolában szerzett ismeretek bővítése, a pályaválasztás segítése érdekében a kollégium különböző szakmai köröket (szakkör, diákkör, vetélkedő stb.) szervez.

b) Tanulókkal való törődést biztosító foglalkozások

- a személyes törődést biztosító foglalkozásokon a tanulók feltárhatják egyéni problémáikat, ezek megoldásában számíthatnak a pedagógus tanácsaira, segítségére, tapintatára, és empátiájára;
- a csoportfoglalkozások keretében elsősorban a tanulócsoporthoz tartozó életével kapcsolatos feladatok, tevékenységek megbeszélése, értékelése történik; a foglalkozások célja, hogy a tanulók elsajátítsák a mindennapi élettel kapcsolatos ismereteket, a közösségi együttélés normáit, a szociális viselkedés alapvető szabályait; a konfliktuskezelő képességet. A tanulók életének, egészségének védelme érdekében hangsúlyt kap a prevenciós tevékenység (balesetek-, káros szenvedélyek – dohányzás, alkohol, illetve drogfogyasztás, stb. – kialakulása), valamint az életvitel helyes tervezése, és megvalósítása;
A foglalkozások tematikus tartalmát a kollégiumi nevelés országos alapprogramja alapján, meghatározott óraszám keretében, helyi tantervként állítottuk össze, melyet mellékletként tartalmaz a pedagógiai programunk.
- Fent említettek mellett egyházi jellegű foglalkozásokra is sor kerül. A történelmi egyházak képviselői segítséget nyújtanak a tanulóink testi - lelki fejlődésében, valamint bibliai ismeretek bővítésében, illetve az egyházi ünnepekörök és a képzőművészet kapcsolatában.

c) A szabadidő hasznos eltöltését szolgáló foglalkozások

- a szabadidős foglalkozásokon meghatározó szerepet kap az egészség és kulturált

életmódra nevelés, az önkiszolgáló képességek fejlesztése, a diáksport, a természeti környezet megóvása, ápolása;

- a foglalkozások során hangsúlyt kap a diákok képzőművészeti, tánc, zenei és vizuális képességeinek fejlesztése
- a kollégium által szervezett túrákon a tanulók megismerik történelmi, kulturális és természeti értékeinket;
- a különböző rendezvények erősítik a kollégiumi közösséget;
- a kollégiumunk működésében fontos szerepet tölt be a diák önkormányzati rendszerbe illeszkedő tanár által irányított diákkörök.(stúdió, diákújság, klub)

2. Kötelező foglalkozások

Naponta, hétfőtől csütörtökig napi három óra, így összesen 12 óra felkészítő tanulószobai foglalkozást tartunk hetente. Ezen kívül heti egy órában folytatunk felzárkóztató, tehetséggondozó vagy speciális ismereteket adó egyéni fejlesztést megvalósító egyéni vagy csoportos foglalkozásokat. - ez összességében heti 13 óra.

A kollégiumi csoportok nevelési feladatait ellátó, egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító csoportos foglalkozást heti egy órában.

3. Választandó foglalkozások

A szabadidő eltöltését szolgáló, kollégium által biztosított lehetőségek közül - választható foglalkozást szintén heti egy órában tartja, a kollégium diákjai szabadon választhatnak a kollégium által szervezett, a szabadidő hasznos eltöltését szolgáló foglalkozást (minden tanév elején felmérjük a tanulói igényeket, s a lehetőség függvényében indítjuk a foglalkozásokat). Választásukat követően azonban kötelesek heti rendszerességgel részt venni ezen. Kivételt ez alól a természetjáró szakkörön való részvétel jelent, itt a megjelenés a szervezett túrák időpontjában kötelező.

A szabadidő eltöltését biztosító foglalkozásokon meghatározó szerepet kap az egészséges életmódra nevelés jegyében a sportköri foglalkozás és a természeti környezet megismerése és védelme.

A fenti programokat sávossal beosztással valósítjuk meg. Ez alól a csoportnevelői foglalkozások képeznek kivételt, melyek kollégiumi szinten, azonos napon, azonos időpontban rendezendők.

A kollégium által biztosított foglalkozások sávos elrendezésére adott tanévben:

Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök
		15 ³⁰ – 16 ¹⁵ csoportfoglalkozás	
16 ³⁰ - 19 ⁰⁰ tanulószoza	16 ³⁰ - 19 ⁰⁰ tanulószoza	16 ³⁰ - 19 ⁰⁰ tanulószoza	16 ³⁰ - 19 ⁰⁰ tanulószoza
19 ³⁰ – 20 ¹⁵ egyéni fejlesztés pótszilencium	19 ³⁰ – 20 ¹⁵ egyéni fejlesztés pótszilencium	19 ³⁰ – 20 ¹⁵ egyéni fejlesztés pótszilencium	19 ³⁰ – 20 ¹⁵ egyéni fejlesztés pótszilencium
19 ³⁰ - 21 ⁰⁰ szabadon választható	19 ³⁰ - 21 ⁰⁰ szabadon választható	19 ³⁰ - 21 ⁰⁰ szabadon választható	19 ³⁰ - 21 ⁰⁰ szabadon választható

A kollégiumban a konkrét foglalkozásokat a fentiek figyelembe vételével az éves munkaterv és a foglalkozási terv tartalmazza.

Kollégiumi csoportfoglalkozások keretterve és éves óraszám

TÉMAKÖRÖK:

1. A tanulás tanítása
2. Az erkölcsi nevelés
3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés
4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés
5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
6. A családi életre nevelés
7. Testi és lelki egészségre nevelés
8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
9. Fenntarthatóság, környezettudatosság
10. Pályaorientáció
11. Gazdasági és pénzügyi nevelés
12. Médiatudatosságra nevelés

A kollégiumi csoportfoglalkozások éves óraszám

Témakör	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	13-14. évf.
A tanulás tanítása	3	2	2	2	1
Az erkölcsi nevelés	2	2	2	1	1
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	2	2	2	1	1
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	2	2	2	1	2
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	1	1	1	1	1
A családi életre nevelés	1	2	2	3	3
Testi és lelki egészségre nevelés	2	2	2	2	2
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	2	2	2	1	1
Fenntarthatóság, környezettudatosság	2	2	2	2	2
Pályaorientáció	2	2	2	2	2
Gazdasági és pénzügyi nevelés	2	2	2	3	3
Médiatudatosságra nevelés	1	1	1	1	
Összesen.	22	22	22	20	20

A kollégiumokban évi 37 nevelési héttel (a 12–13–14. évfolyamon 33 nevelési héttel), ezen belül minden héten egy kötelező csoportfoglalkozással kell számolni. Ennek 60%-ára, azaz 22, illetve 20 csoportfoglalkozásra (óra).

E rendelet kötelezővé teszi, hogy az itt megjelölt témákkal foglalkozzanak a kollégiumokban. A további idő a csoport és a kollégium, valamint a csoport tagjainak ügyeivel, szervezéssel, közösségi feladatok megszervezésével telik.

Az aktuális csoportonkénti foglalkozásokat az éves foglalkozási terv tartalmazza.

Ezen pedagógiai program kiegészül a kollégium munkaközössége által kidolgozott és összeállított, *KOLLÉGIUMI NEVELÉS ALAPPROGRAMJA CSOPORTFOGLALKOZÁSOK ÓRATERVEI 2017-2018. TANÉV* c. dokumentummal.

A KOLLÉGIUMI PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSÁRA ÉS JÓVÁHAGYÁSÁRA VONATKOZÓ ZÁRADÉKOK

A Szerencsi Szakképzési Centrum Tokaji Kereskedelmi és Idegenforgalmi Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma **kollégiumi pedagógiai** program módosítását a **Szülői Választmány** 2017. év szeptember hó 1. napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

Kelt: Tokaj, 2017. szeptember 1.

Suller Tiborné
a Szülői Választmány
képviselője

A Szerencsi Szakképzési Centrum Tokaji Kereskedelmi és Idegenforgalmi Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma **kollégiumi pedagógiai** program módosítását a **Diákönkormányzat** 2017. év szeptember hó 1. napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

Kelt: Tokaj, 2017. szeptember. 1.

Majoros Levente
a DÖK elnöke

A Szerencsi Szakképzési Centrum Tokaji Kereskedelmi és Idegenforgalmi Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma **kollégiumi pedagógiai** program módosítását az **Intézményi Tanács** 2017. év szeptember hó 1. napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

Kelt: Tokaj, 2017. szeptember. 1.

Vargáné Hutka Erzsébet
az Intézményi Tanács Elnöke

A Szerencsi Szakképzési Centrum Tokaji Kereskedelmi és Idegenforgalmi Szakgimnáziuma Szakközépiskolája és Kollégiuma **kollégiumi pedagógiai** program módosítását a **nevelőtestület** 2017. év szeptember hó 1 napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

Kelt: Tokaj, 2017. szeptember. 1.

Szabó István
Tagintézmény-
vezető